

Helka Hiisku runoilijana

Helka Hiiskun toisen kokoelman ilmestymisestä on kulunut parikymmentä vuotta ja kahdeksan vuotta hänen kuolemastaan. Suppean tuotantonsa ja etäisyytensä vuoksi Helka Hiisku tuntuneen nykyajan lukijasta jo perin kaukaiselta. Onko hänen tuotannossaan mitään kaistaa, joka valpastuttaa uuteen tarkasteluun? Sellaisena voidaan epäilemättä pitää hänen balladirunouttaan, joka jatkaa taruaiheita toistelevan suomalaisen balladilyriikan linjaa Oksasen "Koskenlaskijan morsiamista" lähes sata vuotta myöhempään ajankohtaan, aina 1940-luvulle saakka. Tämänkertainen tarkastelu liikkeuikin pääasiassa Helka Hiiskun balladirunouden kentässä. Runoilijankuvan täydennykseksi on kuitenkin viitattu hänen keskeislyriikkansa muutamiiin tärkeimpiin teemoihin.

Helka Hiisku tuli lyyrikkona julkisuuteen suhteellisen myöhään. Kun hänen esikoiskokoelmansa vuonna 1946 ilmestyi, hän oli jo ehtinyt suorittaa akateemisen loppututkinnon ja olla monta vuotta lehtityössä. *Muuttolintu* ilmestyi aikana, jolloin lyyrinen ilmaisu etsi uusia teitä. Helka Hiisku taas oli saanut pitkäaikaisen runokoulutuksen perinteellisen muodon ilmaisussa. Hän kuului siihen turkulaiseen ryhmäkuntaan, joka oli saanut paljon herätteitä V. A. Koskenniemeltä ja jonka kasvatteja myös hänen ystävänsä Kaarlo Sarkia ja Lauri Viljanen olivat. Sodanjälkeisinä murrosvuosina perinteellisiä muotoja viljelevän runoilijan ensi tuleminen ei ollut helppoa. Vastakohtaisuus tradition ja uuden välillä oli noina vuosina ylen jyrkkä. Toisaalta Helka Hiiskun kohdalla kernaasti myönnettiin, että hänen kokoelmansa oli todistus sellaisesta viljellystä muotoaistista ja laajasta kulttuuripohjasta, jota ei juuri löytynyt niiden vuosien lyyrisestä hyökyaallost. Kuitenkin voinee uumoilla, että tuo hyökyaalto olisi huuhtonut Helka Hiiskun kaikesta kiitoksesta huolimatta

tuntemattomuuteen, ellei toinen kokoelma *Karannut tuli* pari vuotta myöhemmin olisi paljastanut aivan uutta aluetta hänen lyyrisessä fantasiassaan. Hänen suurimman innoituksensa lähteiksi tulivat vanhat tarinat ja uskomukset, jotka hän puki balladin monikerroksiseen asuun. Ellei Helka Hiiskun itsekritiikki olisi ollut niin ankara, hän olisi ehtinyt ennen kuolemaansa saada julkisuuteen vielä kolmannen kokoelman. Jälkeenjääneistä runoista päätellen olisi siinäkin ollut balladiaines runkona.

Vaikka Helka Hiiskun *Muuttolintu* on esikoiskokoelma, siinä on epätavallisen selkeäpiirteinen linja. Hänen tyylijajunsa oli — ehkä pitkäaikaisen kypsyttelynkin takia — varma ja kokoelma heijasti monien kulttuurien tuntemusta antiikista ja Egyptistä aina Japaniin saakka. Kotoiseen symboliikkaan liittyivät ne runot, jotka edustivat kokoelman keskuslyyristä osaa. Jo varhain Helka Hiiskun mielikuva-maailmaa hallitsi luopumisen ajatus. Runoilijan vaikea sairaus muistutti usein elämän äkillisen päättymisen mahdollisuudesta ja se lienee ollut monen runon taustalla. Hänen runoissaan on aavisteleva tunne kaiken unenomaisuudesta ja katoavaisuudesta. ”Jäi käteeni turhuus ja vaahto vain.” Säe on runosta ”Levä”. ”Soihdunsammuttajassa” kuolema onkin unen kaksoisveli, jonka luona on hiljaisuus ja unen täyttymys. Helka Hiiskulla on unen ja kuoleman kuvitelmissa samantilaista alistumista, suorastaan kaipausta kuin Sarkian eräissä runoissa. Niissä ei ole vaatimuksia, ei kapinaa eikä tuhoavaa raivoa. Niitä hallitsee kypsän ihmisen tunne. Myös eräissä balladinomaisissa kuvitelmissä, jotka maantieteellisesti sijoittuvat kaukaiseen itään, on eräänlaista riutumista, liukumista pois elämästä.

Muuttolinnun runoissa sykkii kuitenkin luopumisen ajatuksesta huolimatta elämä täyteläisenä. Tosin elämännälkä ja vaateliias asenne on vieras Helka Hiiskun alkukauden tuotannolle. Runoilija saa usein ilonsa elämän kauneudesta: luonnosta, rakkaudesta ihmisiin, olemassaolon harmoniasta. Herkkien tunnelmien lyyrikkona hän kuuntelee luontoa ja seuraa vuodenaikojen kiertoa. Heleissä kevään ja kesän runoissa on avaruutta, ehkä enemmän raikasta tuulta kuin auringon hehkua. Syysrunojen kudelman kietoutuu usein symbolisena kuoleman ajatus. ”Lehdetön, sairas syksyn puu / tähtiä kohden taas kurkoittuu” ja ”kuolema kanssani karkeloi” runossa ”Tanhu”. Mutta *Muuttolintu* ei ole vailla humoristisiakaan piirteitä. Helka Hiiskun runo soi joskus kevyen leikkilisesti, hiukan ilkamoivasti ja veitikka-

maisesti. Esimerkiksi kelpaa vaikkapa reinkarnaatio-ajatuksen innoittama "Sananen sielunvaelluksesta eli Shantëp Basanduu". Kuulaat rakkauslaulut tuovat esikoiskokoelmaan oman lisänsä.

Arvostelijat kuulivat *Muuttolinnun* runoista jo valmiin runo-soittimen ääniä. Ne eivät kuitenkaan vielä havahduttaneet lukijoita niin tarkkaavaisiksi kuin kaksi vuotta myöhemmin ilmestynyt *Karannut tuli*, jossa Helka Hiiskun lyyrinen ilmaisu palveli persoonallisempaa sanottavaa. Suuren osan kokoelmasta valtasivat laajamittaiset balladit, vaikka *Karanneessa tulella* on myös keskuslyyrisiä runoja. Niiden tunneasteikko on nyt entisestään laajentunut; niinpä esikoiskokoelman arat ja kainot rakkauslaulut saavat jatkokseen rohkeampia tunnustuksia. Perussävy on kuitenkin useimmissa runoissa tumma. Runot "Majatalossa maailman tiellä" ja "Kaipaus" välittävät tuhoutumaan tuomitun rakkauden: kahden sielun kohtaaminen kestää vain tuokion.

Karanneessa tulella on myös luonnonrunoja. Helka Hiiskun maisemaa rikastuttavat tässä kokoelmassa merelliset näkymät. Ulkomeren kesyttömät, kallioiset saarekkeet ovat hänen maailmaansa. Turun ulkosaaristoon, jossa "aallot vyöryvät iästä ikään, / tuuli on vaiti vain siunaaman ajan" sijoittuvat "Ulkomeren mänty" ja "Meriasteri". Omat merelliset näkynsä avaa myös runo museolaiva Sigynille, joka Aurajoen rantaan kytkettynä yhä uneksii vapaista ulapoista.

Mutta kestävimmin Helka Hiisku elää balladeissaan. Hänessä yhtyvät onnellisella tavalla balladirunoilijalle otolliset ominaisuudet: älyllisyys, muodon hallinta ja mystiseen jumalhämärään hakeutuva mielikuvitus.

Balladi muotona tuntuneehän ehkä jo aikansa eläneeltä. Mutta balladi ei kuitenkaan ole kuollut. Erityisesti Bertolt Brechtin runous todistaa, että balladinomainen laulu on yhä elävä traditio. Sen elinvoimaisin kausi ei suinkaan päättynyt Bürgerin, Schillerin ja Goethen myötä. Suomessa Aale Tynni nosti vanhan perinteen uudestaan kirjalliseen julkisuuteen vielä 1960-luvulla kokoelmallaan *Balladeja ja romansseja*. Balladin aluetta ei kuitenkaan ole rajattava liian ahtaaksi. Goethen tunnettu määrittely balladista oli, että se sisältää kaikki runouden kolme peruselementtiä: lyyrisen, eepin ja draamallisen. Balladi esittääkin dramaattisesti kärjistetyn tapahtumasarjan lyyriiseen tapaan. Tietyistä laajennuksista, erityisesti nykyisin niin muodikkaista poliittis-sosiaaliselle kentälle ulottuvista laajennuksista huo-

limatta täytynee kertomafunktiota pitää edelleen tähdellisenä. Balladiin kuuluu myös symboliikka ja elämänviisaus ja sitä pidetään erityisesti pohjoismaisena lyriikan muotona.

Helka Hiiskun balladeissa etsitään vertauskuvallisuutta muinaisajan hämärästä. Runoilijan ystävät tunsivat hänen mieltymyksensä satuihin ja tarinoihin. Hänen kirjastossaan oli kokoelmia maailman kaikilta kulmilta ja hän esitteli niitä todellisen asiantuntijan tiedoin. Eniten häntä tuntuivat viehättävän luonnonmystiikkaan ja yliaistilisiin motiiveihin palautuvat tarinat. Hänen tietonsa kansanrunoudesta olivat poikkeuksellisen laajat, koska hän oli luonut niille perustan jo opiskeluaikanaan sisällyttämällä kandidaatin tutkintoonsa arvosanan suomalaisessa ja vertailevassa kansanrunoudentutkimuksessa. Mutta *Karanneen tulen* monet runopukuisen muodon saaneet vainajauskomukset, luonnontarulliset tietämykset, haltiausko ja aarretarinat eivät ole peräisin vain antologioista ja tieteellisistä tutkimuksista vaan myös taruista, joita hänen hyvämuistinen äitinsä oli hänelle kertonut. Aihelmilla on siis oma taustansa. Tarinat ovat olleet muototeja, joihin runoilija on valanut omasta puolestaan sisällön.

Helka Hiisku ei näet kerro kerrottua, hänen balladinsa eivät ole vain runopukuisia tarinoita. Hän käsittelee aiheitaan aina vertauskuvallisesti. Eräs hänen balladituotantonsa ominaispiirre onkin se, että lukija voi koko ajan tarkata, millaisiksi ikivanhat tai ainakin sellaisiksi kuvitellut aiheet ovat pukeutuneet modernin runoilijan tajunnassa tai miten hän on käyttänyt niitä kehyksenä ajatuksilleen. Juuri balladien symbolisisältö estää niitä kuihtumasta. Joskus runo suorastaan saattaa puhutella lukijaa huipentuessaan loppusäkeissä yleisinhimilliseen totuuteen, varoitukseen tai opetukseen. Samalla se kuitenkin heijastaa sitä mystisen puolihämärän verhoamaa kaukaisuutta, joka balladiin vanhastaan kuuluu.

Muuan Helka Hiiskun balladimuodon laajennus ja äärialue näkyy hänen muutamissa huolettomissa kuvitelmissaan. ”Morsiussarkassa” runoilija järjestää lukijalleen eräänlaisen naamiohuvin tuodessaan loppuratkaisun vasta viimeiseen säepariin. Toinen hyväntuulinen ja hilpeä runo on myllytonttu-uskomuksiin perustuva ”Mylly jauhaa tyhjää”, jossa on leikillinen laiskuutta ja turhaa uneksintaa tukisteleva opetus. Näissä runoissa on myös taitavasti säestetty runon kertomusta rytmein ja riimein. Niinpä myllyballadin uninen sävy korostuu, kun toistuvasti painotetaan pitkillä vokaaleilla alkavia verbejä.

Lyhyet, kesken nukahtavat lauseet maalaavat rytmisestikin yksitoikkoisuutta ja hitautta. Helka Hiisku on balladeissaan usein käyttänyt hyväkseen riimin ja rytmin salaperäistä suggestiota.

Karanneen tulen balladeissa on keskeisenä kuoleman mysteeri. Kuolemanjälkeinen elämä on aina kiinnostanut ihmistä ja siitä on yritetty saada selkoa erilaisilla taidoilla. Tällainen teema on runossa ”Pitkäpieksu”, pohjalaisessa tarinassa räätälistä, joka juoksemalla yrittää tavoittaa hautausmaalle kiiruhtavaa kuolon Koukoa. Räätäli on jo saavuttamaisillaan takaa-ajettavansa kun tämä häviää kirkkomaan veräjällä. Kuoleman arvoituksen ratkaisija joutuu kääntymään takaisin evästyksenään positiivinen elämänfilosofinen neuvo:

Elon tiet ei eläville riitä
kumma kiire ajaa tänne niitä!
vuorollansa kaikki korjataan.

Säästää vois he liian jalkajuonen:
kukin näkee kerran kasvot tuonen.

Kilpajuoksun voittaja antaa hävinneelle myös palkinnon: tämä oppii elämisen ja odottamisen taidon.

”Pitkäpieksu” on elämänmyönteinen runo. ”Kaksipohjainen”, jonka aihe myös liittyy kuolemaan, on sen sijaan suorastaan karmiva. Rikkaan talon isäntä on petollisilla viljakaupoillaan koonnut suuren omaisuuden, mutta joutuu kuolemansa jälkeen iät kaiket mittamaan kukkurakappoja hautausmaan portilla. Kaksipohjainen viljakappa symbolisoi isännän kaksipohjaista sydäntä: se on hänen elämänvalheensa vertauskuva. Balladi on moralisoiva ja kauhisteleva, kehyksenä on yöllinen kuunhohtoinen maisema. Tämänkin runon muodollinen toteutus on mielenkiintoinen. Rytmien aaltoilun huomaa helposti. Eripituiset säkeet ilmentävät rytmistä liikettä, ikään kuin kirkonkellojen heilumista edes takaisin:

Ihan karmi se kumina
kellojen pauhun,
kun tapulin tornista
vasket huus.
Soi nyyhke ja humina
tuomion kauhun,
soi ihmiskurjuuden
alastomuus.

Kolmas runo, jossa ihminen ryhtyy kilpasille kuolemantakaisten voimien kanssa, on ”Pyhät tammets”. Tämän hybrissballadin taustalla on virolainen tarina isännästä, joka ei piittaa ihmisten eikä jumalien säädöksistä. Hän kehottaa ylimielisyydessään hääväkeä raivaamaan jumalan pyhän tammiston tanssipaikaksi. Tanssijoihin tarttuu mielletön kiihko, eivätkä he voi lakata ennen kuin kolmantena päivänä. Jumalan rangaistus kohtaa uhmaajia: hääväki muuttuu tammiksi.

Oli nurmikun veralla viheriällä
uus tammisto pilvien jyristäjällä.
Jumalalta kun ihminen uhreja kantaa,
saa ihmishahmon hän lunnaiksi antaa.

Helka Hiiskun balladeja hallitsee ehdoton oikeudenmukaisuus. Jumalalliset voimat ovat aina ihmisen yläpuolella ja ne määräävät hänen kohtalonsa vaikka hän itse yrittäisi muuttaa tietään. Tässä suhteessa runot myötäilevät tarinoita, vieläpä kärjistävätkin niiden moraalista opetusta.

Karanneen tulen luonnontarullisista balladeista ”Hiidenviulu” rakentuu vedenhaltijan ja ihmisen välisen rakkauden motiivin varaan sehän on tuttu jo Oksasen ”Koskenlaskijan morsiamista”. Helka Hiiskun runossa viettelijä on miespuolinen: näkki, joka opettaa viulunsoittoa nuorelle tytölle ja vetää hänet mukaansa kosken kuohuihin kun tyttö ei huomaa pitää varaansa soiton lumotessa hänet täysin. Erikoista tässä runossa on se, että vesihiiresi viettelee tytön juuri soitollaan. Heinrich Heinen Loreleistä alkaen naispuoliset vedenhaltijat lumoavat miehen erityisesti kauniilla ulkomuodollaan. ”Hiidenviulun” vedenhaltian soitossa on kolme variaatiota. Näkki aloittaa sen kujeilevasti duurissa:

Kultaporein soinnut kimpoilee
jousen alta. Duuri solisee
kieltä kujeilevan sulokkuuden.

Tyttö jää kuitenkin kylmäksi tälle kutsulle ja näkki muuttaa soittonsa duurista molliin. Siihen tulee pehmeää viettelyä:

Liukuu molliin vienoön kuutamoon
sävel nyt, kuin pursi suvantoon.
Hiljaisuudet henkäisee se soimaan,
tuhhat näkinkenkää huminoimaan
ihmiskorvaan hellää viettelystään.

Nyt herää jo tyttökin ja ”hyväillen jo tytön viulu soi”. Näkki on saanut lujan otteen saaliistaan ja se soittaa ”päihtymykseen asti”. Huomattakoon, että vedenhaltijan tunteitten vertauskuvat on otettu sen omasta piiristä. Pehmeä viettely saa ”tuhat näkinenkää huminoimaan”. Raju intohimo taas polttaa sitä: ”palaa näkinhelmet kämmenellään”.

Karanneen tulen luonnontarullisista balladeista ”Sananjalan kukka” on pisimmälle kehitelty filosofinen elämäkatsomus. Kansanuskomuksissa on vanhastaan tunnettu tarina sananjalan kukasta, joka puhkeaa vain kerran sadassa vuodessa ja jonka löytäjälle aukeaa suunnattomia mahdollisuuksia. Runon rohkea nuorukainen saa käsiinsä sinisenä hehkuvan sananjalan kukan taianomaisena juhannusyönä ja luonnon raivoisasta takaa-ajosta huolimatta ehtii ennen aamun koittoa kotiinsa kukka mukanaan. Sananjalan kukkaan kätkeytyy runoilijan luomisvoiman salaisuus, maaginen kyky, jonka hän saa haltuunsa monien vaarojen takaa ja jota hän varjelee kaikkia vastuksia uhmaten.

Luonnon raivoisaan vihanpurkaukseen liittyy uusi symbolikerrostuma. Myös luonto vastustaa riistäjäänsä, ihmistä, joka lannistaa sen voimat omiin kahleisiinsa. Juhannusyön idyllinen rauha vaihtuu kiihkeäksi toiminnaksi, kun koko kasvi- ja eläinkunta ryhtyy estämään pojan pakoa. Intensiivinen rytmi säestää takaa-ajoa, säkeetkin ajavat toisiaan takaa.

Ihmekasvin omistajalle aukeaa huimaavia näköaloja. Hän tajuaa kaiken ykseyden, kaiken katoamattomuuden. Henki ja aine taipuvat suureen aaltoliikkeeseen, kaikki pieni sulautuu suureen kokonaisuuteen:

Ihmisveren purppuroissa,
ihmislaulun poljennoissa
ikiaallot humisee
nousten, vaipuin etenee.
Liike hengen, hahmo aineen,
kaikki taipuu rytmiin laineen,
liekehtii ja säteilee.

Mutta luonnon salaperäisiä voimia ihminen ei osaa eikä voi hallita.
Jättiläispaini päättyy ihmisen tuhoon:

Paloi, poltti sävelissään.
 Rauhaa ei hän saanut missään
 päästä päähän matkaten
 virstat ihmissydämen.
 Viihtyi hetken viipymillään
 yksinäisyys ympärillään
 tulkki viime totuuden.

Mystinen kyky nähdä tulevaisuuteen, hetkellinen onni kokea yliaistillisten voimien läsnäolo on keskeisenä myös legendassa "Altartaulun mies", jossa väsyneet soturit näkevät ihmeellisenä johdatuksena Kristuksen astuvan alas alttaritaulusta ja lähtevän pois sortumaan tuomitusta pyhäköstä. Tämän uupuneiden sotilaiden kokeman hallusinaatioluonteisen näyn runoilija oli kuullut kerrottavan Aunuksen-retkeltä, vaikka hän onkin sijoittanut sen talvisodan päiviin.

Kun kuolema vuonna 1962 keskeytti Helka Hiiskun luomistyön, häneltä jäi suuri joukko valmiita käsikirjoituksia. Rakkaus balladimuotoon ja yliaistillisiin motiiveihin jatkaa *Karanneen tulen* avaa-
 maa tietä. Luopumisen ajatusta tulkitsee melodinen runo "Satakieli". Filosofisiin ajatusrakennelmiin mielistyvä runoilija kuulee myös satakielen laulussa kaiken ykseyden:

Taas laulat luomakunnan ykseydestä,
 kuin tietäisit myös kaiken ihmisestä.

Satakielen laulu on täydellistä, ihmisen työssä on aina vajavaisuuden tuntu. "Elon kauneus, josta vain unta näin" soi satakielen huilussa. Arktinen kesä on lyhyt ja se symbolisoi myös elämän lyhyyttä. "Siitä minkä eilinen lie vienyt mennessään, / on irronnut, irronnut mieli." Samanlainen kaiken katoavaisuus, saippuakuplan hetkellisyys on elämäntuntona myös runossa "Ensimmäinen yksinäisyys". Elämältä ei sovi paljon vaatia:

Vain onnenhiven on meille täällä tarpeen,
 hiven onnea vain, mutta paljon urhoollisuutta.

Helka Hiiskun jälkeensä jääneiden balladien joukosta erottuvat erityisesti "Hattulan Pyhä Olavi" ja "Kirojen portti". Ensin mainitun runon symboliikka rakentuu sille huomiolle, että taiteilija Hattulan

kirkossa olevaa puuveistosta muovatessaan on antanut haarniskaan puetulle ritarille ja hänen ahdistamalleen pedolle samat kasvot ja kuninkuuden merkiksi kruunun päähän. Vertauskuvallinen ”pahan minän” tuhoaminen tapahtuu dialogin muodossa. Viimeisessä puheenvuorossaan ritari vannoo kamppailevansa vaikka vuosituhansia siihen asti ”kun päättyy taistonpäiviemme luku, / putoaa yltäs liskon suomupuku”.

Helka Hiiskun viimeinen runo on ”Kirojen portti”. Se kehittyi läpi monen muodonmuutoksen ja viimeisessä versiossa yksinäisyys on jo lähes täydellinen. ”Jäävällin lailla yhä kohoten / minua turta yksinäisyys saartaa.” Elämästä loitontuminen kasvattaa välimatkaa ystäviin, työhön, kaikkeen mikä piti häntä elämässä kiinni.

*

Helka Hiiskun alkuperäistuotanto jäi suppeaksi: kaksi nidettä. Runoilijan hän salli päästä esille vain harvoin, vaikka hän aivan viimeisiä vuosiaan lukuun ottamatta eli kynällään. Ehkä syy oli juuri siinä. Suppeudestaan huolimatta hänen lyyrinen tuotantonsa on kuitenkin antanut merkitsevän lisän suomalaiseen balladirunouteen.

KERTTU SAARENHEIMO: *Helka Hiisku als Balladendichterin*

Seit dem Erscheinen von Helka Hiiskus zweiter Gedichtsammlung sind etwa zwanzig und seit ihrem Tod acht Jahre vergangen. Wegen ihres schmalen Œuvres und der ihr eigenen Distanzhaltung scheint uns die Dichterin heute in die Ferne gerückt. Ihre Balladen sind jedoch der Beachtung wert, weil sie durch die Aufnahme alter Sagenmotive eine Tradition der finnischen Balladenlyrik fortführen.

Die von Hiisku erschienenen zwei Gedichtbände enthalten zwar auch viel reine Lyrik, mit immer wiederkehrenden Motiven: Liebe, Natur, Vergänglichkeit. Schon früh wird die Vorstellungswelt der Dichterin von ihrem schweren Leiden und der dadurch stets wirksamen Todeserwartung beherrscht.

In den Balladen aber in der Gedichtsammlung ”Ungebändigtes Feuer” lebt H. Hiisku am beständigsten. Der stets metaphorisch behandelten Stoffe wegen dürfen sie nicht als blosse Sagen in Gedichtgestalt aufgefasst werden. In Hiiskus Gedichten steht das Mysterium des Todes oft im Mittelpunkt, das schon nach dem Zeugnis der Volkssagen seit eh und je die Menschheit in seinen Bann zu schlagen vermochte. Moralisierende Symbolik finden wir oft in den Gedichten, die an ein Leben im Jenseits anknüpfen: Jeder erhält sein verdientes Los. Die

Balladen mit Motiven aus den Natursagen bewegen sich auf einem im Volksaberglauben sehr beliebten Gebiet: sie erzählen von der Liebe eines Erdenbewohners zu einem übersinnlichen Wesen, ein in der Weltliteratur häufiges Motiv, das auch in der finnischen Lyrik alte Traditionen besitzt. Oft gestaltet die Dichterin dieses Thema didaktisch: an seinen Versuchen, die Geheimnisse der Natur aufzuspüren, geht der Mensch zugrunde.

Auch Helka Hiiskus posthum erschienene Gedichte legen davon Zeugnis ab, dass die Balladenlyrik ihr eigenstes Gebiet war. Weil diese Gattung in der neueren finnischen Literatur nur sehr schwach vertreten ist, sind Helka Hiiskus Balladen es wert, vor dem Vergessen bewahrt zu werden.

